

Tarkastellaan muuttujan vaihtoa laskemalla määrätty integraali $\int_0^2 x^3 dx$ muunnoksella $u=x^2$, eli $x=\sqrt{u}$,

Tällöin funktio x^3 on $x^3 = \underbrace{(x^2)}_u^{\frac{3}{2}} = u^{\frac{3}{2}}$, ja

$$\begin{cases} x=0 \Rightarrow u=x^2=0 \\ x=2 \Rightarrow u=x^2=4 \end{cases}$$

Nyt (luonnollinen) arvans on, että $\int_0^2 x^3 dx = \int_0^4 u^{\frac{3}{2}} du$. Tämä ei kuitenkaan
pidä paikkaansa!

Syy tähän on seuraava: Kun lasketaan $\int_0^2 x^3 dx$, niin lasketaan funktion x^3 ja x-akselin välin jäävän alueen pinta-ala välillä $[0,2]$.

Tällöin jokainen muuttujan x arvo on tavallaan "saman-arvoinen".

Kun integraalia $\int_0^2 x^3 dx$ lasketaan "muuttujan $u=x^2$ maailmassa", tilanne muuttuu erilaiseksi; jokainen muuttujan u arvo ei olekaan samanarvoinen!

Tämän hahmottaa (toivottavasti) sivun 2 kuvasta: Siinä on jaettu x-muuttujan väli $[0,2]$ tasaväleihin, ja piirretty mitä muunnos $u=x^2$ tekee näille väleille.

Huomattavaa on se, että ensimmäisiä välejä muunnos $u=x^2$ katistaa, ja loppuja välejä muunnos venyttää leveämmiksi.

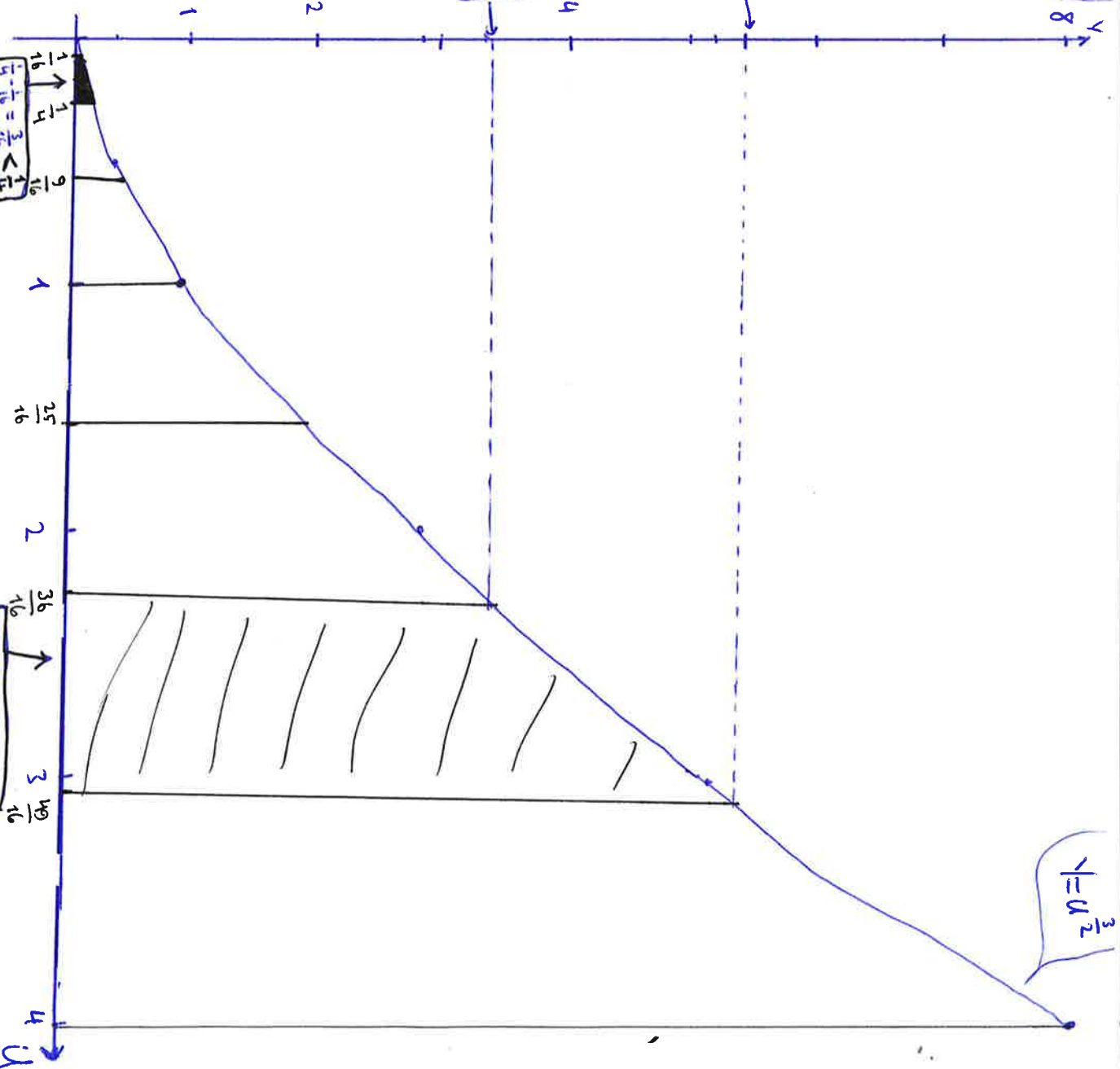
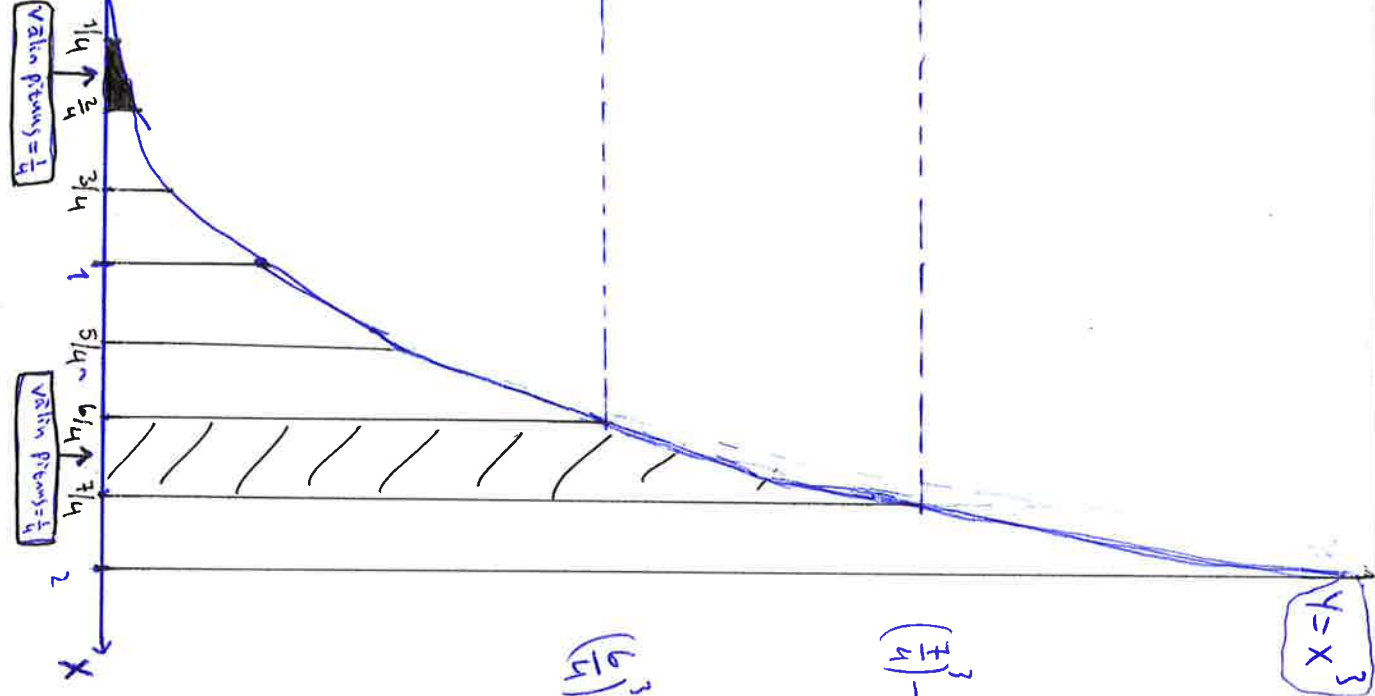
Kuitenkin esimerkiksi funktion x^3 integraali välillä $[\frac{6}{4}, \frac{7}{4}]$ tulisi olla sama kuin "u-maailmassa" integraali välillä $[\frac{36}{16}, \frac{49}{16}]$. Tämä totentuu, kun painotamme muuttujan u arvoja eri tavalla.

Oikea paino saadaan derivaatasta: $\frac{dx}{du} = \frac{1}{2\sqrt{u}} \Rightarrow dx = \frac{1}{2\sqrt{u}} du$.

Siis josta u:n arvoa kerrotaan luvulla $\frac{1}{2\sqrt{u}}$. Tällöin alkupään arvoja painotetaan enemmän, ja loppupään arvoja vähemmän. Nyt:

$$\int_0^2 x^3 dx = \int_0^4 u^{\frac{3}{2}} \frac{1}{2\sqrt{u}} du = \int_0^4 \frac{1}{2} u du = \int_0^4 \frac{1}{2} (u^2) = \frac{1}{2} \cdot 4^2 = 4.$$

X	0	$1/4$	$1/4$	$3/4$	1	$5/4$	$6/4$	$7/4$	2
$u = X^2$	0	$1/16$	$1/4$	$9/16$	1	$25/16$	$9/4$	$49/16$	4

← TASAVÄLIT X-MUUTTUJALLA
 ← "VENNITETTY VÄLIT" U-MUUTTUJALLA

$$\frac{49}{16} - \frac{36}{16} = \frac{13}{16} > \frac{1}{4}$$